

הַיְיָ אֱלֹהֵינוּ הַיְיָ אֱלֹהֵינוּ הַיְיָ אֱלֹהֵינוּ

བོད་ཀྱི་སྐད་ཅིན་ཅིན་ཅིད་ཅིན་ཕྱོགས་བརྒྱས།

བོད་རང་ཕྱོད་ཁོངས་སྐད་ཅིན་ཁང་གིས་བཙུམས།

བོད་སྐད་ས་མི་དམངས་དབེ་སྐད་ཁང་།

མདུན་ཤོག་དང་བར་འཇུག་རི་མོ་འབྲི་མཁན་ཆུང་བ།

ཞུས་དག་པ་བསྟན་འཛིན་བཟླ་ཤིས་དང་།

བསོད་ནམས་ལུན་ཚོགས།

དཔེ་ཞུག་འགན་འཛིན་པ་བསོད་ནམས་ལུན་ཚོགས།

བོད་ཀྱི་ཐུན་ཆིས་ཆེད་ཚུལ་ལྟགས་བཅུ་ལ།

བོད་རང་ལྗོངས་ཐུངས་ཐུན་ཆིས་ཁང་གིས་བཙུམས།

བོད་ཐུངས་ཆི་དམངས་དཔེ་ཐུན་ཁང་ནས་བཅུན།

བོད་ཐུངས་ཆིན་ཏུ་དཔེ་ཆེད་ཁང་ནས་བཟུམ།

བོད་ཐུངས་ཆིན་ཏུ་པར་འདེབས་བཟོ་བྲུ་ནས་པར་བཅུབ།

850 × 1168 1/32 དེབ་གངས་ 1—6, 500 པར་པར་བཅུབ་བ།

1986 ལོའི་ཆ་ 7 ཟླ་སར་པར་ཐེངས་ 1 བཅུབ།

གཅིག་ལུས་ཨང་གངས་ M14170.43

ཕྱིན་ཁང་གི་ཕྱི་ 1.80

封面插图设计： 达 瓦

校 对： 丹增扎西
索朗平措

责任编辑： 索朗平措

藏族医学星算论文集

自治区藏医院编

•

西藏人民出版社出版

西藏新华书店发行

西藏新华印刷厂印刷

开本：850×1168 1/32 印张：13.75

1986年7月第1版 拉萨第1次印刷

印数：1—6,500

书号：M14170·43 定价：1.80 元

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་གསུངས།

《བོད་ཀྱི་ཐོན་ལས་ཀྱི་ཆེད་ཚོམ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་པ་》ཞེས་པ་ནི་ད་ལ་……

ལྷགས་པོ་རི་བཅུགས་ནས་ལོ་རྒྱུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ཐམ་པ་དང་། རྩན་
 ཅིས་ཁང་བཅུགས་ནས་ལོ་རྒྱུ་བཅུ་ཐམ་པ་འཁོར་བར་དྲན་གསེ་ཞུ་...
 ཅིང་དུ་རྩན་ཅིས་གཉིས་ལྷན་གྱི་ནང་དོན་ཅུང་པའི་དང་སྐབས་གྱི་དགོས་...
 མཁོ་དང་བསྐྱུན་ནས་རྩལ་ཡིག་ཁག་ཅིག་བརྟོན་པ་ཡིན།

དེ་ནི་ནང་སྐྱོན་བྱོན་བྱོན་མཁས་དབང་ནམས་ཀྱིས་བྱོན་གྱི་...
གསེར་རིག་གཞུང་ལུགས་གོང་འཕེལ་གཏོང་གནང་མཛད་པའི་ནམས་ཐར་...
ཁག་དང་། བྱོན་སྐྱོན་གྱི་རྒྱུ་བཞི་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་གསལ་
བཤད། རྒྱུ་སྐྱོན་བྱོན་སྐྱོན་གྱི་རྒྱུ་སྐྱོན་རིམ་བུ་དགོས་ཀྱི་སྐྱབ་གསེར་
གཏོང་ཚུལ། ལུགས་པོ་རི་དང་སྐྱོན་ཅིས་ཁང་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་
བསྟུས། བྱོན་སྐྱོན་མཁས་དབང་ཁག་གཅིག་གིས་ལོ་མང་རིང་ལག་ལེན་
གྱི་ནང་དུ་ནད་ཐོག་སྐྱོན་བཅོས་གནང་བའི་ཉམས་སྦྱང་བཟང་པོ་སྤྲུལ་...
དང་། དེ་བཞིན་སྐྱོན་ཅིས་གཉིས་བར་གྱི་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ཡོད་

གིས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་གྱིས་པ་ལས་བཟོ་བཅོས་གཏན་ནས་བྱས་མེད་པ་.....
 དང་། ད་དུང་ཚྩོམ་སྒྲིག་མཁན་ནམས་ཀྱི་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་
 ལ་གཞིགས་པའི་ཤེས་ཡོན་ལ་ཆད་གཟུང་ཡོད་ཀྱིན་དེབ་འདིའི་ནང་སྦྱོན་
 དང་ནོར་འབྲུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ངེས་པས་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་.....
 ནམས་ཀྱིས་སྦྱོན་བརྗོད་དང་དག་བཅོས་གནང་རྒྱའི་རེ་འདུན་སྙིང་ཐག་པ་
 བས་ཁྱ་བཞིན་ཡོད།

ཡོངས་སྟན་ཅིས་ཁང་གས་རིག་ཞིབ་འཇུག་སའ་དང་།

གནམ་རིག་སྐར་ཅིས་ཞིབ་འཇུག་སའ་ནས།

སྤུ་མ་ 1986 ཟླ 4 ཚེས་ 21 ཉིན་ལ།

དཀར་ཆག

དང་པོ། མཉན་བྱོན་མཁས་དབང་ཆོའི་མཇཉ་རྣམ་སྟོན།

མེ་སྲིད་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་འཁྲུངས་རབས་དང་མཇཉ་རྣམ་དང་

བརྒྱའི་པད་མ་རྣམ་པར་བཞད་པའི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ། |.....བུམས་པ་འཕྲིན་ལས། (1)

མཉན་རྒྱལ་མི་ཡི་གར་རོལ་བཀྲས་ཁང་སྤྱི་བྱལ་མཁན་པོ་བུམས་

པ་བྱལ་དབང་གི་མཇཉ་རྣམ་རྟོག་སྟོན།བུམས་པ་འཕྲིན་ལས། (42)

མཉན་ཅིས་བསྟན་པའི་གཙུག་རྒྱལ་གནས་ལྷ་རིག་པའི་དབང་བྱུག་

མཁས་དབང་མཁྱེན་རབ་ལོ་རྒྱའི་རྟོགས་བརྗོད་བསྟན་པ་

སྤུངས་ལྷན་ཡིད་དབང་འཕྲིན་པའི་པོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་

སོ། |.....བུམས་པ་འཕྲིན་ལས། (50)

གཉིས་པ། མཉན་ཅིས་དབྱེ་ཆ་མཚམས་སྦྱར་སྟོན།

རྒྱུད་བཞི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མཉན་མེལ་སྟོན་

མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། |.....ཟུར་མཁར་སྒྲོ་སྒྲོས་རྒྱལ་པོ། (64)

རྒྱུད་གྱི་བཀའ་བསྟན་བྲང་སྤྱོད་བཀྲ་གིས་དཔལ་བཟང་གི་མཇཉ་

པ་བཞུགས་སོ། |.....བྱང་པ་བཀྲ་གིས་དཔལ་བཟང་། (72)

གཏུག་པ། ལྷན་པའི་ཀྱན་ལྷོད་ལྟོམ།

འཆོ་བྱེད་ན་མས་ལ་སྟོང་ནས་བཅེ་བའི་མན་ངག་འཕུལ་གྱི་ཡིག་

ཐུང་ཞེས་ཕུ་བ་བཞུགས་སོ། །.....ཕུང་བ་རྣམ་ཐུལ་ཐུགས་བཟང་། (117)

ཐུན་ཤལ་པོད་ཀྱི་སྐྱེ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་སྐོར་གྱི་ནམ་བཤད་དཔྱད་

ལྟན་ཡིད་གསེས་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ། །...བྱམས་པ་འཕྲིན་ལས། (121)

འཁོའ་བ། རྩ་ལྷན་གྲན་འབུ་རྩོམ།

གངས་ལྷོངས་སྐྱན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷགས་ཅི་འགྲོ་ཡན་ཅིག་བྱེད་

ལྷིང་གི་བྱུང་རབས་བརྗོད་པ་གསལ་བའི་ལྷན་མེ་ཞེས་བྱ་

བ་བཞུགས་སྟེ། །.....ལྷགས་ཤིང་གཞན་ཐུབ་བརྟན་ཅེ་ཤིང་། (148)

ཕོད་ལྟངས་ལྟན་ཅིས་ཁང་གི་གདན་དབང་བཏུས་པ་སྒྲུབ་བཟང་།

ཐའི་འཇུག་རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བ།བཅས་པ་འཁྲིན་ལས། (182)

၇။ ပါးစပ်ကောက်ချက်

ཁ་ཟེལ་ནད་དམ་སྟེང་གྲིབ་ཅིས་པའི་ནད་ལ་སྒྲན་བཙོས་བྱུང་སྟངས་

(३) अमृतांशुः । ४७ मृगशिरसि । (२०९)

ཆམ་པའི་ནད་རིགས་བཅས་ཐམས།ཁྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཆུ་ཆུ་ཆུ་ (225)

ལྷན་ཐབས་ཀྱི་བཅོས་ཟུར་ཕྱད་བདུད་རྩི་ཐོག་གི་ཐོག་པ་ཞེས་བྱ་

བ།ཨ་ཁ་རྩ་ཆ། (233)

ཐུ་ནད་པཙ་པའི་ཉམས་ཚུང་མདོར་བཟུས།ཨོཾ་ཏཱ་ཐུལ་ཁྱིམ་། (241)

ལུས་ཐིག་གི་འབྲེལ་བ་ཅིག་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ། །.....ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛན། (248)

བྱག་པ། ཅིས་རིག་སྐར་ནག་སྐར།

སྐར་ཅིས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་ནམ་ཡང་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པ་

ཞིག་ཡིན།ཁོ་རྩ་ཆེ་དབང་ནམ་ཀྱལ། (300)

དུས་འཁོར་སྐར་ཅིས་རི་ལྟར་དར་བའི་སྐར་ཀྱས་ལེགས་བཤད་ནོར་

བུའི་ཐུང་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །...ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛན། (320)

ལྷག་ལྷགས་ཅིས་གཞུང་རིགས་ལྡན་འརྱམ་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཅིས་

རིག་བང་མཛོད་འབྱེད་པའི་རོ་སྒྲོད་རགས་བསྐྱས་ཀྱི་ལྡེ་མིག་

ཅས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །.....བཟླ་འཛིན་བྱ་ཤེས། (372)

ཀྱ་པོད་ཅིས་ཀྱི་ཉི་མ་འཛིན་ཚུལ་དང་། ལེ་སྤྲ་གཟུང་ལེ་སྤྲ་གས་

ས་རིས་དང་འཕྲལ་འཁོར་བཅི་ཐབས་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་ཀྱ་

མཛན་འདྲན་པ་ལྷག་པའི་དགོངས་ཀྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་

སོ། །.....ཀྱན་དགའ་རིག་འཛིན། (393)

པོད་རང་སྒྲོང་སྒྲོངས་ཀྱི་སྐར་ཅིས་ཁང་ལ་ཅུང་ཅམ་བསྐྱགས་པ་

དབྱིད་ཀྱི་ཀྱལ་མའི་མགྱིན་སྤྲ།ཆ་གསལ། (422)

ཕྱི་ཕྱིད་མངའ་སྡེ་སྡེ་མཚའི་འབྲུང་སྡེ་རབས་དང་
 མཛད་རྒྱུ་དང་བཟུང་བཟུང་ནས་པར་བཞད་
 པའི་ཕྱིད་བཞུགས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

བུམས་པ་འཕྲིན་ལས།

ངེས་པ་དོན་གྱི་པའི་ཏ་ཆེན་པོ་ཕྱི་ཕྱིད་སངས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚའི་མཚལ་ནི་པོད
 གྱི་ལོ་ཀྱུས་ཐོག་མཚན་སྟེན་གྱི་ཏ་ཆེ་བ་དང་། བུ་ཕྱག་རིག་གནས་ཀྱི་དང་།
 ཡང་སྟེན་སྟེན་ཅི་སྟེན་པ་ཡང་ཀྱུས་གཏོང་རྒྱུ་མཛད་རྒྱུ་ན་འཕགས་་་
 པའི་ཕྱིད་བྱ་དམ་པ་ཞིག་ཡིན། ཐོག་མར་འབྲུང་སྡེ་ཕྱི་ཕྱིད་བུ་ཆང་པའི་
 ཕྱི་ཕྱིད་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་བཟུང་དང་། སྟེན་གཞི་པད་མ་འདབ་བཟུང་།
 གངས་ཀྱི་ཕྱིད་བས་ཡངས་སུ་བསྐྱར་བའི་དབྱས་ལྷུང་ལྟ་ལྟོན་དག་པའི་ཞིང་གི
 བྱ་འཛིན་རི་པོ་དང་རྒྱུ་ལྷུགས་གཅིག་དང་གཞུང་འོ་མ་དྲུག་བཟུང་བུན་ཅུ་ལས
 མི་རིང་པར་ཉིང་ཉིང་འཛིན་བཟང་པོའི་བྱ་དྲུག་པའི་ཕྱི་ཕྱིད་། མོར་བུའི་དྲུ་
 བཞུགས་ཀྱི་གདུགས་དང་། རྟོང་གསུམ་སྟེན་ཐུབ་པའི་དྲུང་དཀར། ཕྱགས་
 ལས་རྣམས་པར་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ་བྱ་གྱིས་རྟགས་བཟུང་གི་ནང་ཆེན་གཙོ་
 ཆེ་བ་གསུམ་གྱི་རང་ཕྱོད་སྟེན་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་རི་མཐོ་ཞིང་ཆུ་པོ་བྱ་
 དང་བཅས་པ་གཡས་སུ་འབབ་པ། རྟོན་གྱིང་གི་ཆང་ཆིང་འཁྲིགས་གྱིང་ཞིང་
 བྱ་མེ་རྟག་སྟེན་ཆོགས་དང་ལྟོན་པ་ཤོང་སྟེན་ཅེས་དབྱེ་ཐུགས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་པར

༄ ༄

མར་པ་ལོ་ལྷ་པོ་བྱ་ཆེན་བཞི་ནང་གི་མཆར་སྟོན་དབང་གི་དོ་རྩེ་ལས་ཆད་...
 པའི་རིགས་ལྷག་ཡབ་ཨ་ལྷག་དང་། ཡུམ་ནམ་པར་དཀར་བ་ལ་ཆེས་འདུན་
 ཅིང་ཁྱོད་རྟགས་སྟགས་དགེ་བར་ཆང་བ་བྱ་བྲིད་ཀྱི་ལ་མ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱི་
 མཛའ་བ་ལ་བརྟེན་ རབ་བྱུང་ 11 ལྷ་སྟུལ་ (སྤྱི་ལོ་ 1653) ཟླ་ 7 ནང་སྤྱི་.....
 འཁུངས། དམ་པ་དེ་སྤྱི་ལྷ་སྟུལ་དུས་བྱིས་པ་གཞན་དང་མི་འབྲ་བར་སྤྱི་ཅིད་
 གྱི་སྐབས་སྤྱི་སྤྱི་ཆོགས་བདུས་ཏེ་སྟོན་ཡིན་ཁྲུལ་དང་། ས་གཞོང་ལ་རི་མོ་སྤྱི་
 ཆོགས་འབྲི་བ། དོ་དང་ལྷོ་མོ་སྟགས་ལ་མཆོད་གཤོམ་བཅའ་ཞིང་ཆོས་འཆད་
 དང་མེར་སྲིང་གཏོར་ཀྱི་སྟགས་གྱི་ནམ་པར་དབྱ་འཁོར་ནས་བཞུགས་ཀྱི་ལ་བྱ་
 རྩེ་དགོས་དགོས་སྟགས་གྱིས་ཤོད་པ་མ་ཟད་རང་གིས་ཀྱང་འོལ་ཅམ་དཔྱ་ཞེས་...
 གསུངས།

ལྷགས་བྱི་(སྤྱི་ལོ་ 1660)དབྱང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཐེབས་དུས་ ལྷ་སྟུལ་དབང་
 ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་མཛལ་གསུང་ཤོས་གྱི་སྐལ་བཟང་ལོངས་སྤྱི་སྤྱི་དཔའི་ཆེ་ཞལ་
 བྱིས་ལ་གཟེགས་ཏེ་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྤྱི་བ་སྟགས་མོས་གསུ་གྱི་ནམ་པ་བཅོས་མིན་...
 མཛའ་བ་དང་། བྱི་རྩི་པོ་ཏེ་ལ་ནས་ཞལ་གྱིས་གནང་སྐབས་སྤྱི་ཆབ་བསེལ་
 ཞིང་བྱིར་ལོག་ཐེབས་འདོད་མེད་པའི་ཕྱགས་འཁྲིན་གྱི་ནམ་པ་སྟོན་པ་དང་།
 རང་ཡུམ་ལས་ཀྱང་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་དབྱེས་ཆོར་ཆེ་བ་མཛའ།

དེ་རྩེས་མཁས་དབང་དཔལ་ལྷན་སྟོན་ཆོགས་དང་། རང་མེས་ས་སྤྱི་དང་
 འབྲིན་ལས་ཀྱི་མཆོ། འདར་པ་ལོ་ལྷ་པོ་དབང་ལྷན་ཆོགས་སྟགས་ལས་
 ཕྱག་བྲིས་དང་རྩིས་རིག་སྤྱི་ནག་སྤྱི་སྤྱི་གསན་བཞེས་གྱི་དབྱ་ཆོགས། རྟེན་
 པར་མཁས་དབང་དཔལ་ལྷན་སྟོན་ཆོགས་དྲུང་ནས་ཕྱག་བྲིས་བསྐྱབས། ཉིན་ཆར་
 པ་བབས་པར་བརྟེན་འབྲང་གྲག་དགོས་དགོས་གྱིས་འབྱུང་འབྱུར་སྤྱི་ཡོན་ཆར་...

པ་འབེབས་འབེབས་ཡོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཤེས་གདམ་སྤྱིང་བྱས།

དགུང་ལ་ 26 ས་སྤྱིལ་(སྤྱི་ལ་ 1668)མེས་ཁུ་ས་སྤྱིང་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་...
མཚོ་སྐྱོ་གཤེར་རིས་སངས་ཀྱས་ཀྱི་མཚོ་ ༥ ཀྱལ་བ་ལྷ་པའི་སྐྱོ་མདུན་དུ་ཡེབས་
སྐབས་ཁྱོང་སྤྱད་སྐབས་སུ་བཞུར་ན་སྐྱོ་ཚེར་བར་གཙོད་ཀྱི་མཚན་མ་གསལ་བས
རེ་ཞིག་ཀྱང་བཟང་དུ་བཞུར་ན་ལེགས་ཤེས་ཐུགས་བརྟག་ཡེབས་པ་ལྟར་ཀྱང་བཟང་
དུ་བཞུགས། དེའི་རིང་སྤྱད་ཤོང་སྐབས་ལ་ཡི་དམ་གྱི་བཟླས་བསྟེན་དང་
ཞོགས་ལྟར་སྟོན་གཞུང་སྐབས་ཐུགས་འཛིན། གཞན་མ་སྐྱོ་ཡོན་གྱི་རིགས་ལ་
སྤྱིང་བརྟེན་གྱིས་ས་དཔྱད་དང་། ཕྱི་ངོ་ཉླག་ཐུན་འཕེན་པ། རི་ལ་གྱི་ཡིང་གཏོང་
བ། ཀྱང་ཀྱལ་གནང་བ་སྐབས་སྐྱོ་ཅལ་རིགས་ལ་འང་དབྱེས་ཚོར་ཆེ་བར་
བྱགས།

དགུང་ལ་ 18 ལྷགས་ཁྱི་(སྤྱི་ལ་ 1670)ལོར་གྲུ་ཐང་རྒྱུད་བཞི་སོར་.....
བཞག་གི་པར་ཕྱད་ཐོག་ནས་རྒྱུད་རྒྱུད་བ་གསུམ་ཐུགས་འཛིན་གནང་སྐབས་ན་མ་
རྟོག་རི་སྟེད་ཅིག་འཁྱུངས་པ་ན་མས་ ༥ ཀྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་སྟོན་གསེང་དང་
སྐབས་གྲུ་ཐང་རྒྱུད་བཞི་འདི་ལ་ཡང་བཙོས་བསྐྱར་གྱིས་ས་དཔྱད་འཁྱུགས་པ།
ཆོག་ཆད་པ་སྐབས་མང་བས་ཏ་ཅང་ཁྱུངས་ཆད་པ་མེད་ཀྱལ། ད་ལམ་གྱི་
པར་བྱང་བཀའ་ཚོམ་བཅད་ལྷག་འདི་ཡང་རུང་ཐལ་ཀྱལ་སྐབས་ཞིབ་པར་བྱ་...
གནང་མཛད་སྐབས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་དབྱེས་པའི་ཀྱལ་དང་བཅས་བྱང་རོས་ནས་
སྐབས་དེ་བཞིན་གསུངས་པ་སོར་བཞག་དུ་བཞུགས་ནའང་བྱིད་གྱིས་རི་ལྟར་ཟེར་
བ་བདེན་འདུག་པས་སྤར་བཅད་བརྟེན་ཞིག་ཐུབ་ན་ལེགས་འདུག་པས་གྱིས་ཤིག་
ཅས་བཀའི་གནང་བ་ཐོབ། དེ་རིང་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྱན་ནས་གཟུ་ཐོག་སྤྱིང་
ཐིག་གི་དབང་གསན་དུས་རྒྱུད་བཞི་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་སངས་ཀྱས་ཀྱི་མཚོ་རི་

དབུའི་ཁྱིའི་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲིབས་པ་དང་ཕྱག་ལ་གཏད་ནས། འགྲོ་ལུ་མ་རིག་
 ཏུག་ལཱི་རྒྱུད་ལས་ནི། །ཞེས་སྐད་གསུངས་ནས། རྒྱུད་ཆེན་ལྷེ་བཞི་མཇུག་དོན་
 བཅས་པ་ལ། །བཙུང་བརྒྱུད་ཆ་ལག་དང་བཅས་གསུངས་ཏུ་བྱུང་གི། །གཞུང་དང་
 གདམས་པ་ཀུན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བས། །ཆོག་དོན་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་དབང་
 སྤོབ་ཤོག །ཅེས་གཟུངས་སྐད་གསུངས་པ་ཆེད་ཅང་ཏེ་ཏུ་ཕྱན་རིང་བསྐྱབས་པ་གནང་
 སྐབས་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱགས་ལ་སྐར་བཟུང་བའི་ཆོག་དོན་ངེས་དཀའ་བ་
 རྣམས་རང་ལས་གྱིས་འཆར་བའི་སྣང་བ་དང་། །ལྷག་པར་བཤད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 སྤྱི་ཅེས་གསུངས་ཏུ་སྤྱོད་ཏུ་བྱུང་བ་ཕྱགས་ལ་དུར་དུར་ཤར་བ་སྐད་གསུངས་
 ཕྱིན་ཆེད་ཕྱགས་ཇི་འཇུག་པ་སྤྱོད་གསུངས་ལ་དངོས་སུ་ལྷགས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 དེའི་དབང་གིས་ཕྱིས་སུ་གསུངས་ཤིག་ཤོག་མཇུག་ཇིས་གཟུངས་སུ་སོན་པ་རྣམས་
 ཀྱང་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པར་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་འཁྲུངས་ཞེས་
 གསུངས། །འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་སྤྱོད་པ་དང་ཕྱག་ལས་ཀྱིན་གྱིས་ལྷ་མོར་རྒྱུད་བཞིར
 ལྷས་དག་གནང་མ་ཐུབ་པའི་སྐོར་《དཔལ་ལྷན་གསུང་བ་རིག་པའི་ཁོག་འཕྱགས་》
 ལེགས་བཤད་ཤི་རྒྱུ་འི་མེ་ལོང་དང་སྤྱོད་དཀྱིས་པའི་དག་ལ་སྤྱོད་》ཤོག་གསུངས་
 191.བ.2—192.ན.4.བར་གསལ། །

དགུང་ལོ་22 ཤིང་ལྷག་(སྤྱི་ལོ་1674) ལ་རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱར་
 ཏུ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་སྤྱོད་ཡོན་གང་ཅིར་བཙོན་པ་དཔོན་པའི་སྤྱོད་
 ལྷན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷའི་ཇིས་གནང་ལེ་ཆན་བཀའ་དྲིན་དུ་སྤྱོད་ཞིང་ཕྱགས་
 ཇིའི་གཟུང་པ་ཏེ་ཅང་ཆེ་བ་མ་ཟད། །《དག་ལྷན་ཆོས་འཕུང་》ཤོག་པར་303.
 ན.5.སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་གསུངས་ཤིག་སྐོར་ནས་རྒྱུད་ཆུང་གསུངས་ཐུང་
 འཛིན་དང་། །རྒྱུད་བཞིའི་ལྷང་ཐུབ་བཤད་ཁ་ཆང་པར་བཞེས་པ། །ཟབ་ལས

གཟུ་ཐོག་སྟོང་ཐིག་དང་། བདུད་ཅི་བྱམ་པ་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལྷང་
 ཟུར་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་གཏོར་བདག་སྤྲིང་པ་ཐོགས་
 ལས་བཞེས་ཚུལ་གསལ་བས་གང་ཉིད་གཞི་དབྱུང་བསྟན་པའི་ཅ་ལག་དམ་པར་
 ཟུར་ཕྱིར་དབང་ལྷང་འཁྲིད་གསུམ་ནམ་པར་དག་པས་ཐུགས་རྒྱུད་སྟོན་པར་.....
 མཛད་འདུག

དབྱང་ལ་ 23 བྱང་ལོས་(བྱི་ལ་ 1675)གཞགས་ཆགས་ནམས་སངས་པར་
 བརྟེན་དེ་ནས་བཟུང་ཡ་རྒྱལ་བ་ལྷ་པའི་སྐྱེ་ལས་ཏུ་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་སྟེ་སྤར་...
 ཡང་ཐུབ་སྟུང་དང་། སྟན་རག་སྐྱེ་ལ་ཐོགས་པས་དབྱུང་བྱི་ནང་གི་རིག་པ་དུ་
 མ་སྟོབ་ཁྲིད་ཕུལ། དེ་སྐྱེ་སྐྱེ་ན་རྒྱང་དུས་འཁྲིད་ཀ་གསལ་ཕྱོད་པའི་སྐྱེ་ཅིས་ལ་
 ཐོགས་པའི་རི་མོ་དཀར་པ་རང་མ་ཕྱུང་ཅུང་། ཏ་ཅང་དང་དོད་ཀྱང་བར་དེར་
 མ་ཕྱུང་བས་གོ་དོན་མ་ཉིད་པའི་རིགས་ནམས་འདི་ལོ་ནས་བསམ་པ་ཉིད་པས་...
 གོ་ཞིང་སྤར་གང་འཁྲིད་ནམས་ཀྱི་གོ་དོན་ཉིད་ཕྱུང་ཞེས་སྟེ་སྤྲིང་རང་ནམ་ནང་...
 གསལ། དེ་ལྟར་ཡ་རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱལ་བྱ་མཆོད་ཐུགས་རིགས་
 དང་། སྐྱེ་ལོན། སྟོང་སྟོང་ས་བཅས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ཕྱིད་སྟུང་གི་ཐུག་
 ལས་གནང་རྒྱ་ལོས་བབས་ཆེ་བ་དང་། ལྟག་ཏུ་《ཕྱི་མཆན་དོ་རྗེའི་རྩ་གདངས་
 ཐོག་མའི་རྒྱ་ཅན་》ནང་། ལུ་ནེའི་སྐྱེ་ལ་པ་དཀོན་ཅོག་མིང་འཛིན་(1)པ། །དབྱ་
 ཅ་སྟང་འཕྱུང་བདུད་དབང་མ་ཕྱུར་ན། །ཕྱུར་རྒྱལ་ཕོད་འདི་སྟོན་དབར་ཉི་
 བཞིན་བདེ། །ཞེས་ལྷང་བསྟན་པ་ལྟར་ལྟ་སྟེ་ལུ་ནེ་བཅན་པའི་ཡང་སྤྲིད་མིན་
 པར་རོས་འཛིན་གྱིས་སྤྲིད་སྟུང་གི་ཞབས་ཕྱི་དགོས་ཚུལ་བཀའ་ཐེབས། སྐབས་
 དེར་སངས་རྒྱལ་བྱ་མཆོད་དགོངས་པར་གཙོ་བོ་བསྟན་འཕྲོ་རིས་མེད་ལ་ལྟག་...
 བསམ་མི་དམན་པའི་ཐོག་ཡ་རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱུང་དགོངས་མཉེས་ཐབས་

ཁོ་ནའི་ངང་འཁོར་བ་དོང་ཕྱག་གི་སྐུ་ལུས་ཀྱིས་ནམ་ཐྱུགས་བར་སྐྱ་བཅར་མཛད་
 ཐུང་། དེ་ནས་ཕྱགས་ཕྱ་ཐུ་མའི་ཞབས་ཤིན་ཀླུ་མ་འདྲིན་ཅམ་གྱིས་འཆད་
 ཅོད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དང་། དབང་ལུང་འཁྱིད་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་སྒྲིལ་མཛད་དེ་
 རང་གཞན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཞིག་ཨེ་ཡང་གི་རེ་འདྲོད་ཡོད་ཚུལ་...
 སོགས་སྟན་གསེང་གནང་སྟབས་རེ་ཞིག་བཀའ་འཁོལ་དེ་རྣམ་ཐུལ་གྱ་ཚང་གི་...
 གཉེར་བ་མོ་བཟང་སྟོན་པར་མིད་སྦྱང་བསྐོ་གཞག་སྟུལ།

དགུང་ལོ་ 27 ས་ལུག་(སྟེ་ལོ་ 1679) ཡ་ཐུལ་དབང་ལུ་བ་ཆེན་པོས་...
 སྐར་ཡང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ལ་མིད་སྦྱང་བྱུང་འགན་བཞེས་དགོས་པའི་
 བཀའ་ནན་ཡེབས་དུས་རྗེ་ཐུ་མའི་ཕྱགས་དང་འགལ་ན་མི་ཅུང་ཞིང་། ད་སྐབས་
 ལས་སྟོན་དུས་ཕྱ་བོ་བས་མིད་སྦྱང་གི་ཞབས་ཤིན་ཀླུ་མ་འགན་ཁུར་མཛད་...
 དགོས་པ་ནི་ཅོད་ཐུལ་དུས་བབས་ཀྱི་གཉེར་སྟན་གཉེར་བདག་གིང་པའི་《རིག་
 འཛིན་ཕྱགས་ཏིག་》ཅེས་པའི་ནང་། རྩ་བའི་སྐུལ་བ་མོན་ཆེན་ཐུལ་པའི་ཚུལ། །
 བརྟུན་(2) མིང་ཅན་ཁྱིམ་མཉེས་ཁ་ལོ་བརྒྱུར། །ཞེས་དང་། གཉེར་སྟན་དི་
 མེད་ཀྱན་དགའི་ལུང་བསྟན་དུང་། སངས་རྒྱས་མོ་མོས་རིན་ཆེན་མཚན་མངའ་
 བ། །འབྲུག་སྐུལ་ལོ་བ་རྟུང་མ་ལུག་གི་ལོ། །བསྟན་བཅོས་ཅོམ་ཞིང་རང་
 སྐད་ཐོན་པ་འབྱུང་། །བར་ཆད་བདུད་ཀྱི་མཚན་མ་བཞོག་གུར་ན། །སྐུ་ཆེ་
 མཐར་ཐིན་འགྲོ་བ་དབག་མེད་འདྲིན། །ཞེས་སོགས་ལུང་བསྟན་དུ་མར་
 གསལ་བར་བཏེན་མིད་སྦྱང་གནང་རྒྱ་ལྡན་གྱིས་བཞེས། དེ་ནས་བཟུང་ཡ་ཐུལ་
 དབང་ལུ་བས་མིད་སྦྱང་ལུ་མ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བར་ཆོས་མིད་ཡོངས་ཀྱི་རྗེ་...
 བོར་དབང་བསྐྱར་ཐོག་སྟེ་པོ་མཚོག་དཔན་ཀྱན་གྱིས་ལུ་བ་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་
 མེད་དུ་འཛིན་དགོས་པའི་བཀའ་ཏུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་སྐུས་པའི་བཅའ་ཁྱིམ་ལྟོ་

བོ་ཁྱ་ཉིད་ཀྱི་ཉུང་ལ། སངས་རྒྱལ་ཁྱ་མཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞུངས་པར། ར་
 གན་གསེར་རྩེ་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་ན་ཚོད་རྒྱུ་ཉུང་ལྱིས་པའི་ཅིད་མོར་སྤྲོ་
 ཚོགས་བདུས་ཏེ་སྒྲོན་ཡིན་ཁྱུ་དང་། ས་གཞོང་པ་རི་མོ་སྤྲོ་ཚོགས་འབྲི་བ།
 ཚོས་འཆད་མེད་སྤྱིང་གཏོར་ཁྱུ་ལ་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ཉུང་ལྷོ་
 གམ་ན་འཁོད་པ་ཅམ་ཁྱིས་སྤྱིང་པ་ཅམ་ལས་རང་སྤྱོད་པུང་འབགས་སྤྲོ་ལྱི་
 སྤྱུ་ལ་པ་ལྟ་ཞོག སྤྱི་བ་སྤྲོ་མར་རིག་གནས་སྤྲོ་ལ་སྤྱིང་པ་ཆེ་པའི་ཡང་སྤྱིང་
 ཅམ་ཡང་ཡིན་བསམ་པ་མེད། བསམ་པ་ཉིད་ནས་བཟུང་མཚོག་གསུམ་ཆད་
 མར་འཛིན་ཅིང་། རིས་སྤྲོ་མ་ཆད་པའི་འཕྱོ་བ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཆང་མར་ལྷག་པའི་
 བསམ་པ་མི་དམན་པ་དང་། གཙོ་པོ་ཡབ་རྩེ་ཀྱན་མཁྱེན་ཁྱུ་པའི་དབང་པོ་
 ཉིད་མཉེས་པ་ཁོ་ན་སྤྱི་བ་ཅིང་དཔོངས་བཞེད་རི་མ་མེད་པ་འཛིན་པའི་ལྷག་ལྷོ་
 བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཅམ་ལས། གཞན་མདོ་སྤྲོ་ལ་རིག་གནས་དང་བཅས་
 པར་སྤྲོ་བསམ་ཏེ་ཅང་ཡིད་ཚེས་པ་ཞིག་གནང་མ་ཐུབ་ཅིས་ཁོངས་སྤྱིང་ལྷོ་
 མཛད། རྣམ་ཉུ་སྤྱི་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་། ཁྱུ་པར་ཅིས་
 རིག་སྤྲོ་ནག་དང་། དབྱངས་འཆར། བདེ་སྤྱི་ད། གས་དབྱད་སྤྲོ་གང་
 ཅིར་རང་བྱུང་རྒྱུ་ཅིང་། བསྤྲོ་བཅས་ཚོས་པར་གཞན་དང་མི་འདྲ་པའི་
 ཐུགས་རིག་ཡོད་སྤྲོ་བས་སྤྲོ་ཆད་དབྱད་བྱ་དང་གཤ་དབྱགས་ཀྱི་རིགས་སྤྲོ་
 ལ་བསྤྲོ་བཅད་བདེར་གསུམ་ཀྱི་སྤྲོ་ནས་བསྤྲོ་བཅས་མང་དག་ཅིག་བཅས་
 པར་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ 30 ར་ཆེན་ཞེས་པ་རྒྱ་ཁྱི་(སྤྱི་ལོ་ 1682) ལྷ་ 2 ཚོས་ 25

ཉིན་ལྔ་ཁྱུ་པ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་སྤྱི་འཁོར་རྣམས་སྤྱི་ཐུགས་བྱང་གི་བསྤྲོ་བ་སྤྲོ་བྱུང་
 པར་བ་དུ་མ་དང་། ལྷག་པར་སྤྱི་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་ཁྱ་མཚོར་ཁྱ་པོད་ཉིད་